

[Ebba Strange]

skæ tab, der følger af et tyveri, og der er sjældent nogen personer, der lider overlast ved tyverierne. Men det er tyveknektene, der fylder op i vores fængsler. Vi kunne jo ved samme lejlighed prøve at finde ud af, hvor mange der sidder i vore fængsler, som har overtrådt arbejderbeskyttelsesloven, miljøloven eller skattelovene for den sags skyld. Der sidder ikke mange. Der er anmeldte sager, der er også opklarede sager, men slet ikke nok, og som regel klares de ved en bøde, der pålægges firmaets omkostningsside, til trods for at der i disse tilfælde er tale om lovovertrædelser, der i høj grad forvolder andre skade på liv og helbred.

Kun ca. en fjerdedel af alle lovovertrædelser opklares, og hvilke det er, der opklares, bliver klart, når man ser, i hvilke miljøer politiet først og fremmest udfolder deres virksomhed. Politiet kender deres folk, og derfor er det meget mere usandsynligt, at kriminalitet bliver opdaget, hvis den er begået af en ung pige fra Gentofte, end når den er begået af en ung mand fra Nørrebro.

Man kunne godt anlægge andre betragtninger på kriminalitet og derved være med til at forebygge, at så mange svage unge havnede i straffesystemet, men det er svært, fordi retsmaskineriet jo er en del af det apparat, der skal opretholde det eksisterende samfunds gældende ro og orden, og det kapitalistiske samfund, vi lever i, er bygget på uligheden. Hører du til i bunden, har du at blive dér, hvor du hører til.

En side af forebyggelsen, som også er nævnt her i dag, er at give de svage stillede unge nogle bedre opvækstbetingelser. Det kunne vi da starte på allerede i sommeren 1979, hvis der var politisk vilje til det, ved at sikre, at ingen unge, der forlod folkeskolen i 1979, stod uden tilbud om arbejde eller uddannelse, arbejde eller uddannelse, som de selv synes er meningsfuldt, som de selv kan få indflydelse på, og som giver dem en løn, de kan leve af, for at færre skulle havne i den situation, hvor kriminalitet bliver svaret på den behandling, de får.

Derudover er det vigtigt, som fru Mimi Jakobsen også var inde på, at stille nogle steder til rådighed for de unge, hvor de kan udfolde sig på deres egne præmisser. Jeg er enig et godt stykke hen ad vejen i, at de voksne altid tror, de ved så godt, hvordan de unge gerne vil have det. Jeg tror, det er vig-

tigt, at der er plads til, at de unge selv får lov at få indflydelse på de steder, der bliver stillet til deres rådighed.

Unge, der er tidligt fysisk modne, bliver tit holdt på et barneplan, og de må reagere imod det. Jeg kan godt forstå, de gør det, og det her handler i virkeligheden også om undervisningen i skolens ældste klasser og måske mange af de yngre med. Der er blevet talt her – jeg tror, det var fru Inger Stilling Pedersen selv, der var inde på det – om forholdet mellem bogligt og praktisk arbejde i folkeskolen, og det er jeg da glad for kommer fra et af folkeskolepartierne, for der er ingen tvivl om, at vores skolesystem, ikke mindst i de ældste klasser, i meget høj grad er ensidigt, er tilrettelagt med henblik på de flinke, de stilfærdige, de artige, de veltilpassede, hvor mange af de elever, der er ude i normkonflikter og følelsesmæssige konflikter, kommer i klemme, når de skal arbejde med skabelsen af deres egen identitet.

Forebyggelse er som sagt at skabe bedre arbejdsforhold, bedre boligforhold, bedre uddannelsesforhold og bedre lønforhold for ufaglærte arbejdere – ikke mindst de tusindvis af enlige mødre, der findes, og som lever så kummerligt, at det meget ofte er deres børn, der bliver udsat for at komme til at høre til i de grupper og bander, jeg før talte om – sådan at de gennem mere rimelige vilkår kan få øget overskud til deres egne børn.

Der er blevet talt en del om de vilkår, der ofte er knyttet til tiltalefrafald og betingede domme. Vi ved, at der rundt omkring i socialforvaltningerne er pålagt de sociale medarbejdere et stort arbejde med at føre tilsyn med unge mennesker, der har fået tiltalefrafald. Vi bør vide i dette hus – og det håber jeg også kristeligt folkeparti ved – at vilkårene på socialkontorerne rundt omkring i landet er sådan, at personalet faktisk ikke har tid til at udføre det opsøgende og forebyggende arbejde, som var en af bistandslovens store faner, der blev ført frem i spidsen, dengang bistandsloven blev sat på skinner. I København har vi nogle opgørelser, der viser, at hver socialarbejder har 20 minutter til hver klient. Jeg kan godt se, hvor meget tid der bliver tilovers til at gøre et virkeligt stykke arbejde med de unge mennesker, som de jo kender på socialforvaltningerne. Ofte kender de både forældrene og bedsteforældrene, fordi disse unge ofte hører til i de familier, der